I N F O R M A C I N I S P R A N E Š I M A S

2022-09-29

GERBIAMIEJI,

„Sveika ir saugi vasara be traumų“ – taip skambėjo šių metų trečiojo ketvirčio tema, kurią bendroms veikloms atlikti pasiūlėme sveikatą stiprinančioms mokykloms. Prasidėjus vasarai svarbu užtikrinti ne tik vaikų užimtumą, bet ir saugumą. Todėl kvietėme auklėtojus, mokytojus, visuomenės sveikatos specialistus pagalvoti, kaip užtikrinti vaikų saugumą vasaros atostogų metu, kad jie nepatirtų traumų ar didesnių nelaimių. Kaip sukurti saugią ir sveikatai palankią aplinką, supažindinti vaikus ne tik su slypinčiais pavojais kelyje ar žaidimų aikštelėje, bet ir miške ar vandenyje.

Pedagogai, visuomenės sveikatos specialistai atsiliepė į mūsų raginimus ir dar vasarai neprasidėjus vykdė įvairias veiklas, skirtas vaikų poilsio saugumui užtikrinti namuose, gatvėje ar prie vandens telkinių. Kaip teigia Klaipėdos r. Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazijos pedagogai, mokiniams buvo rodomas Ugniagesių gelbėtojų mokyklos mokomasis filmukas „Saugus elgesys vandenyje“, pamokų metu buvo pristatytos informacinės prezentacijos apie saugų judėjimą transporto priemonėmis (dviračiais, paspirtukais ir kt.), pravesti pirmosios pagalbos mokymai, parengta atmintinė su saugios vasaros patarimais, surengta viktorina, kurios metu mokiniai įvertino savo įgytas žinias.

Panašias veiklas vykdė ir kitos sveikatą stiprinančios mokyklos bei lopšeliai-darželiai, buvo pravedamos pamokėlės ir praktiniai užsiėmimai: kaip elgtis apsinuodijus, įkandus vabzdžiams, ištikus saulės smūgiui ar nudegus, kaip elgtis sutikus laukinį žvėrį ar susižeidus, kaip iškviesti pagalbą, kaip elgtis saugiai internete ar kai gatvėje užkalbina nepažįstamas asmuo ir t.t. Aprašuose paminėta refleksija atskleidė, kad šios veiklos nepaliko vaikų abejingų, suteikė jiems žinių bei teigiamų emocijų.

Higienos instituto Sveikatos stiprinimo centro Visuomenės sveikatos stiprinimo skyrius gavo 37 gerosios patirties aprašus, kuriuos vienijo viena tema „Sveika ir saugi vasara be traumų“, juos atsiuntė šios mokyklos:

1. Elektrėnų lopšelis-darželis „Pasaka“. „Lekiu greičiau už vėją“.

Autorės – Olga Chvorostova, mokytoja metodininkė, Nijolė Karužienė, vyr. mokytoja, Renata Gudonienė, mokytoja.

2. Jurbarko „Ąžuoliuko“ mokykla. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.

Autorė – Gitana Sabaliauskienė, priešmokyklinio ugdymo mokytoja.

3. Kauno Bernardo Brazdžionio mokykla. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.

Autorė – Dovilė Karčiauskienė, visuomenės sveikatos specialistė.

4. Kauno r. Noreikiškių lopšelis – darželis „Ąžuolėlis“. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.

Autorės – Marija Martinionė, Lina Mickevičienė, ikimokyklinio ugdymo mokytojos.

5. Kauno lopšelis – darželis „Pušaitė“. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.

Autorė – Ilona Vilkaitė, ikimokyklinio ugdymo mokytoja.

6. Kauno VDU klasikinio ugdymo mokykla. „Būk saugus vasarą!“.

Autorės – Rima Žvirblienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Vida Jurkevičienė, fizinio ugdymo mokytoja, Lina Daukutienė, pradinių klasių mokytoja.

7. Kelmės „Aukuro“ pagrindinė mokykla. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.

Autorė – Jovita Žakarienė, koordinatorė, Rita Stonienė, visuomenės sveikatos specialistė.

8. Klaipėdos lopšelis-darželis „Aitvarėlis“. „Vasaros linksmybės darželyje“.

Autorė – Vida Sabatauskienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

9. Klaipėdos lopšelis-darželis „Berželis“. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.

Autorė – Viktorija Kravčenko, visuomenės sveikatos specialistė.

10. Klaipėdos lopšelis-darželis „Dobiliukas“. „Mano vasara saugi!“.

Autorė – Justina Valančienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Sandra Jašauskienė, ikimokyklinio ugdymo mokytoja.

11. Klaipėdos lopšelis-darželis „Eglutė“. „Aš saugus kai žinau“.

Autorė – Laura Pukinskienė, visuomenės sveikatos specialistė.

12. Klaipėdos lopšelis-darželis „Liepaitė“. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.

Autorė – Rita Čichunovienė, ikimokyklinio ugdymo mokytoja metodininkė.

13. Klaipėdos miesto lopšelis-darželis „Pušaitė“. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.

Autorė – Vydmantė Petrokaitė, visuomenės sveikatos specialistė.

14. Klaipėdos r. Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazija. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.

Autorės – Aušra Dara, Alma Vanagienė, anglų kalbos mokytojos.

15. Lentvario lopšelis-darželis „Šilas“. „Ugdomoji veikla „Kokios pramogos vasarą?“.
Autorė – Ingrida Aleksandrovič, ikimokyklinio ugdymo mokytoja.

16. Lietuvos sporto universiteto Kėdainių „Aušros“ progimnazija. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.
Autorė – Ieva Pukinskaitė, neformaliojo švietimo organizatorė.

17. Mažeikių lopšelis-darželis „Eglutė“. „Mano vasara darželyje – saugi ir įdomi“.
Autorė – Kristina Gailiūnienė, mokytoja metodininkė.

18. Mažeikių lopšelis-darželis „Linelis“. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.
Autorė – Danutė Majauskienė, ikimokyklinio ugdymo mokytoja.

19. Panevėžio lopšelis-darželis „Papartis“. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.
Autorės – Vida Samochvalovienė, Eglė Šarkūnienė, Ingrida Petrulaitienė, ikimokyklinio ugdymo mokytojos, Rasa Galūzienė, pavaduotoja ugdymui.

20. Panevėžio Alfonso Lipniūno progimnazija. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.
Autoriai – Vaida Imbrasienė, socialinė pedagoge, sveikatos stiprinimo mokykloje komanda „Sveikatos mozaika“.

21. Panevėžio lopšelis-darželis „Puriena“. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.
Autorė – Justina Čielė, pradinio ugdymo mokytoja.

22. Panevėžio lopšelis-darželis „Sigutė“. „Sportinė STEAM veikla „Sportuoju kitaip“.
Autorė – Asta Pašakarnienė, vyr. mokytoja.

23. Panevėžio „Vilties“ progimnazija. Renginio pavadinimas „Vasaros pavojai ir malonumai“, „Keliauju į mokyklą saugiai“.
Autorė – Jurgita Jakaitė-Gumbelevičienė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanti sveikatos priežiūrą mokykloje.

24. Plungės specialiojo ugdymo centras. „Praleiskime vasarą saugiai“.
Autorė – Aldona Šarkauskienė, visuomenės sveikatos specialistė.

25. Šalčininkų r. Butrimonių Anos Krepštul gimnazija. „Sumanių sveikuolių vasara“.
Autoriai – gimnazijos sveikatos stiprinimo grupė.

26. Šiaulių lopšelis-darželis „Pupų pėdas“. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.
Autorės – Jadvyga Grubliauskienė, visuomenės sveikatos specialistė, Agnė Dovalgaitė –Trumpelė, logopedė.

27. Šiaulių Petro Avižonio ugdymo centras. „Sveika ir saugi vasara“.
Autorės – Aurelija Leišienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Giedrė Pipinytė-Grunskienė, ikimokyklinio ugdymo mokytoja.

28. Šiaulių r. Kuršėnų Daugėlių progimnazija. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.
Autorės – Inga Grinienė, socialinė pedagogė, Asta Startienė, mokytoja.

29. Šiaulių „Romuvos“ progimnazija. „Atostogaukime sveikai ir saugiai“.
Autorės – Birutė Jurytė (PUG-1), Snieguolė Milašienė (PUG-2), Rūta Markauskienė (PUG-3), priešmokyklinio ugdymo pedagogės.

30. Šilutės r. Vainuto gimnazija. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.
Autorė – Valerija Eidikienė, biologijos mokytoja, Gabrielė Storistienė, visuomenės sveikatos specialistė.

31. Tauragės Jovarų pagrindinė mokykla. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.
Autorė – Lijana Baliutavičienė, mokytoja, sveikatos stiprinimo programos vadovė.

32. Trakų lopšelis-darželis „Obelėlė“. „Renginys „Sporto ir sveikatos savaitė 2022-06-01/03“.
Autorius – Kęstutis Jurkaitis, ikimokyklinio fizinio ugdymo mokytojas.

33. Vilniaus r. Avižienių gimnazija. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.
Autorė – Irena Lipnevič, sveikatos priežiūros specialistė.

34. Vilniaus r. Rudaminos lopšelis-darželis „Ąžuoliukas“. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.
Autorė – Diana Rutkauskienė, ikimokyklinio ugdymo mokytoja.

35. Vilniaus lopšelis-darželis „Pelenė“. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.
Autorė – Beata Mošenec, direktorės pavaduotoja ugdymui.

36. Vilniaus lopšelis-darželis „Žuvėdra“. „vasara darželyje“.
Autorės – Audronė Juozelskienė, Gražina Vychota, mokytojos.

37. VŠĮ Balsių darželis. „Sveika ir saugi vasara be traumų“.
Autorė – Justina Tarasevič, mokytoja.

Taip pat Visuomenės sveikatos stiprinimo skyrius gavo 8 gerosios patirties aprašus ir pačių sveikatą stiprinančių mokyklų pasirinktomis kitomis įvairiomis temomis:

1. Alytaus lopšelis-darželis „Du gaideliai“. „Konferencija „Fizinis ugdymas darželyje – raktas į vaiko sėkmę“.

Autorė – Vilma Masionienė, sporto projekto „Mokomės gyventi sveikai ir laimingai koordinatorė, Alytaus lopšelio-darželio „Du gaideliai“ direktorės pavaduotoja ugdymui.

2. Klaipėdos lopšelis-darželis „Nykštukas“. „Sveikos kojytės, tiesi nugarytė“ – Plokščiapėdystės profilaktinių mankštų kilimėlių grupėse kūrimas“.

Autorės – Vida Rakickienė, ikimokyklinio ugdymo mokytoja metodininkė, Danutė Kriukienė, vyresnioji ikimokyklinio ugdymo mokytoja.

3. Krekenavos Mykolo Antanaičio gimnazija. „Sveikatingumo renginys „Sveikas žmogus-laimingas žmogus“.

Autorės – Aušra Džiugelytė, visuomenės sveikatos specialistė, Lina Kazakaitienė, neformaliojo ugdymo organizatorė.

4. Panevėžio lopšelis-darželis „Papartis“. „Spalvotą arbatėlę aš geriu – sveikas ir žvalus esu“.

Autorės – Vida Samochvalovienė, Eglė Šarkūnienė, Ingrida Petrulaitienė, ikimokyklinio ugdymo mokytojos, Rasa Galūzienė, pavaduotoja ugdymui.

5. Šiaulių Dainų progimnazija. „Žaliosios palangės“ projektų įtaka ugdant vaikų pažinimo ir sveikatos kompetencijas“.

Autorės – Daiva Stonė, pradinio ugdymo skyriaus vedėja, Laima Tomėnienė, specialioji pedagoge.

6. Šiaulių lopšelis-darželis „Eglutė“. „Sveikatos idėjų skrynelė ant žalios palangės“.

Autorė – Neringa Švedienė, ikimokyklinio ugdymo mokytoja.

7. Vilkaviškio Salomėjos Nėries pagrindinė mokykla. „Respublikinė mokinių konferencija „Socialinių emocinių kompetencijų stiprinimas. Veikim drauge“.

Autorės – Jolita Botyrienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

8. Vilniaus r. Bezdonių „Saulėtekio“ pagrindinė mokykla. „Sodinu, auginu, valgau“.

Autoriai – Diana Taraškevič, priešmokyklinio ugdymo vyresnioji mokytoja, Gintarė Masalskienė, muzikos ir pradinio ugdymo vyresnioji mokytoja, Diana Kovalevskaja, matematikos vyresnioji mokytoja, Žana Čuividienė, lietuvių kalbos vyresnioji mokytoja.

Higienos instituto Sveikatos stiprinimo centro Visuomenės sveikatos stiprinimo skyrius siūlo sekančią 2022 m. IV ketvirčiui temą bendroms veikloms – **„Mokyklų bendruomenėms skirti sveikatos raštingumo instrumentai“.**

Sveikatą stiprinančios mokyklos vienas iš pagrindinių uždavinių – didinti kiekvieno mokyklos bendruomenės nario sveikatos raštingumą. Sveika gyvensena remiasi vertybinėmis nuostatomis bei holistine sveikatos samprata. Žinių gilinimas fizinės, protinės, socialinės ar dvasinės sveikatos srityse, kiekvienam asmeniui suteikia daugiau galimybių rūpintis savo bei kitų sveikata. Kokiais būdais bei priemonėmis siekiama įgyvendinti šį uždavinį? Tikime, kad Jūsų gerosios patirties pavyzdžiai atskleis įdomias veiklas ir parodys puikias priemones, taikomas įgyvendinant šį uždavinį. Gerosios patirties aprašų minėta tema lauksime **iki gruodžio 15 d.**

Taip pat galima siųsti gerosios patirties pavyzdžius ir savo pasirinkta tema. Šie aprašai bus dedami į bendrą skiltį „**Geroji patirtis įvairiomis temomis (2022)“** ištisus metus.

Prašome Jūsų atkreipti dėmesį į reikalavimus teikiant gerosios patirties aprašymus ir supažindinti su jais savo kolegas, kurie taip pat pageidaus tekti gerąją patirtį:

1. ***Veiklos aprašo viršuje turi būti nurodytas aprašomos temos pavadinimas, renginio pavadinimas, įstaigos pavadinimas, autoriaus vardas, pavardė, pareigos.***
2. ***Veiklos apraše turėtų atsispindėti aprašomos veiklos tikslas, uždaviniai bei įdomiausi ir geriausiai pasisekę veiklos elementai, refleksija. Tai neturėtų būti trumpa ataskaita apie renginį.***
3. ***Veiklos aprašo apimtis – nuo 1 iki 2 p. (A4 formatas), raidžių dydis 12, tarpai tarp eilučių 1,5.***
4. ***Šalia veiklos aprašo galima pateikti 1 ar 2 kokybiškas nuotraukas (neprieštaraujant įstaigoje numatytai tvarkai bei Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymui).***
5. ***Už pateiktą informaciją ir kalbos kultūrą atsako autorius.***
6. ***Aprašai, turintys gramatinių klaidų bei neatitikę šių reikalavimų, nebus skelbiami Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro interneto svetainėje.***

Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro archyvuose esančios Jūsų siųstos nuotraukos gali būti panaudotos geriems tikslams – viešinant sveikatą stiprinančių mokyklų veiklas (leidiniuose, lankstinukuose, pranešimuose). Todėl nuotraukų siuntimas laikomas Jūsų sutikimu jas panaudoti.

Gerosios patirties aprašus siųskite į elektroninį paštą nijole.paulauskiene@smlpc.lt.

Primename, kad atsiųstus gerosios patirties aprašus galima rasti Higienos instituto Sveikatos stiprinimo centro Sveikatą stiprinančių mokyklų skiltyje „Geroji patirtis“ adresu: http://www.smlpc.lt/lt/vaiku_sveikatos_stiprinimas/sveikata_stiprinanti_mokykla/geroji_patirtis.html

Maloniai kviečiame visus pasidalinti gerąją patirtimi, tik atiduodami, gausime daug daugiau.

Nijolė Paulauskienė
Nacionalinio sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo ir
aktyvių mokyklų veiklos koordinavimo komisijos sekretorė